

Rostislav Iščenko: RUSKO A ČÍNA SE SPOJILY PROTI ZÁPADU .. i když v politice věčné přátelství neexistuje

- editor007 | 18. května 2024

RUSKO / ČÍNA: Již nyní v rámci celosvětového hospodářského poklesu čínská ekonomika stagnuje, což není pro zemi s 1,5 miliardou obyvatel zanedbatelné. Až dosud Čína uspokojovala požadavky svého obyvatelstva prostřednictvím trvalého hospodářského růstu. I my se budeme cítit hůře, pokud v Číně začnou nějaké destabilizační procesy.

Ruský prezident Vladimir Putin je na dvoudenní státní návštěvě Číny. Jedná se o jeho první zahraniční cestu po inauguraci.

- Rostislave Vladimiroviči, co signalizuje návštěva ruského prezidenta v Číně?

- První návštěva po nástupu do funkce je vždy vnímána jako symbolická ukázka směřování zahraniční politiky státu. Proto se v uplynulých 25 letech, kdy se Rusko soustředilo na snahu vytvořit kolem sebe pás sprátelených států v SNS, uskutečnily takové návštěvy v Bělorusku, Kazachstánu, dokonce i na Ukrajině. Poté, co byl tento politický projekt vzhledem k objektivním okolnostem fakticky zrušen, se dostala na pořad dne otázka konfrontace se Západem ve spojení s Čínou, protože máme stejné problémy.

To znamená, že my i Čína jsme se snažili dohodnout především se Spojenými státy a se Západem jako celkem. Západ však jednal jako jeden blok a hlavním úkolem obou zemí je nyní v této konfrontaci zvítězit. Je zřejmé, že Rusko a Čína z hlediska své síly a možností nevidí kolem sebe žádné jiné jim podobné partnery, jednoduše neexistují. To znamená, že na světě jsou nyní tři země, které jsou zhruba srovnatelné co do síly - Spojené státy, Rusko a Čína. Proto je zcela přirozené demonstrovat jednotu postupu s Pekingem. Na světové scéně jsme nyní hlavními spojenci.

Máme mnoho bilaterálních dohod v různých oblastech, ale nemáme žádnou dohodu nebo smlouvu o vojenském, politickém nebo vojensko-politickém spojení. Všem je však jasné, a Moskva ani Peking to také neskrývají, že své strategické partnerství považují mimo jiné za vojensko-politickou alianci zaměřenou na obranu proti narušení jejich suverénních zájmů. Pro Rusko je to obrana v evropském směru, pro Čínu v tichomořském směru. Proto je zcela přirozené, že první prezentační návštěva se uskutečnila v Číně.

Každý však dozajista chápe, že i kdyby Putin jel nejdříve do Bulharska a za týden do Číny, nic by se výrazně nezměnilo, se Si Ťin-pchingem by mluvili o stejných věcech. Padla by stejná prohlášení a na světovou agendu by to nemělo žádný vliv.

- Jak hodnotíte předběžné výsledky této návštěvy, máme očekávat, že se naše spolupráce zintenzivní, to za první, a za druhé, že se vyřeší některé problémy, které se v poslední době objevily, včetně bankovního sektoru?

- Víte, problémy byly, jsou a budou. Jestliže jednu dobu ruské banky nevstupovaly na Krym, tak k tomu byl určitě nějaký zcela jasný důvod. Protože pro ruský stát byly nesnáze Krymčanů ve srovnání s nebezpečím vážných problémů pro systémově tak důležitou banku, jako je, řekněme, Sberbank nebo jiné velké ruské banky, pouze malým problémem.

Na Krym však byly přeneseny neformální dceřiné společnosti těchto bank. A lidé? Ano, měli určité potíže, ale neseděli bez peněz a bez bankovních služeb. Pokud Rusko přistoupilo k řešení této otázky takovým způsobem na svém území, nelze se divit, že stejné přístupy volí i jiné státy. Také jejich banky a producenti mají své zájmy. Pokud jim někdo šlápne na ocas, nejdřív ho stáhnou a schovají, a teprve potom vymýšlejí, jak spolupráci obnovit a rozšířit. Nemyslím si, že právě těmto problémům bude při návštěvě věnována zvláštní pozornost.

V rámci našeho strategického partnerství nemá Čína o nic menší zájem na řešení těchto problémů než Rusko. A proto je budeme řešit společným úsilím. Musíme si uvědomit, že Západ je skutečný protivník a má poměrně silné nátlakové páky. Skutečnost, že úspěšně překonáváme jeho sankce, znamená, že je bude úspěšně překonávat i Čína.

Číňané nejsou ochotní spadnout pod sankce; měli bychom vzít v úvahu, že ruská ekonomika je do značné míry soběstačná. Je sice jako každá jiná orientována na zahraniční obchod, ale může existovat i v rámci samovýroby. Je to jediná ekonomika na světě, která sice v rámci samovýroby utrpí, ale nezemře. Veškerý hospodářský růst Číny je však spojen se západními trhy, se západními partnery. Pro Čínu jsou nebezpečné především hospodářské sankce, hrozba uzavření trhu, hrozba uvalení bariérových cel, a Spojené státy hrají na tuto strunu soustavně.

Naši lidé ještě ani nevěděli, že Čína je naším spojencem, ještě nebyl rok 2014, a Rusko se pohybovalo aktivně především v SNS, ale různé americké administrativy už zaváděly obdobná bariérová opatření proti Číně. Ve srovnání se současností se jednalo o naprosto zanedbatelné problémy. Američané se snažili donutit Čínu, aby nepodhodnocovala svou měnu, protože Číňané, aby podpořili své vývozce, výrazně podhodnocovali jüan.

My děláme s rublem totéž. Značná část našeho obyvatelstva běduje a volá: "Podívejte se na to, říkáme, že jsme silní, a zatím máme rubl, který je skoro 100 rublů za dolar. Když, tak už aspoň 1000 rublů za dolar". Ale to nikoho nijak zvlášť nezajímá. Počítat hodnotu dolaru v rublech je zbytečné, nás musí zajímat, co si za ty ruble koupíme v Rusku.

Proto existuje pojem paritní sazba. Pro Čínu budou tedy finanční a hospodářské sankce mnohem bolestivější než pro Rusko. A to i přesto, že se na ně Čína dlouho připravovala, přestavovala své hospodářství, hledala nové trhy a nové dodavatelské řetězce.

Již nyní v rámci globální ekonomické stagnace čínská ekonomika zpomaluje, což je pro zemi s 1,5 miliardou obyvatel velmi zásadní. Čína uspokojovala požadavky svých obyvatel prostřednictvím trvalého hospodářského růstu. Pokud se tak nestane, pokud dojde ke stagnaci nebo, nedej bože, ke krizi, pak bude sociální stabilita v Číně také velmi zajímavou otázkou. I my se budeme cítit špatně, pokud v Číně začnou nějaké destabilizační procesy.

Naprosté vzájemné porozumění vládne ve státních orgánech, neexistují žádné zvláštní problémy. Politici si však nikdy nedělají iluze o věčném přátelství. V politice nic takového neexistuje. Zájmy se mění, přátelé a spojenci se mění. Jednoho dne - pravděpodobně - nebude Čína naším spojencem. Nic netrvá věčně.

- Šéf slovenského ministerstva vnitra tvrdí, že jeho země je po atentátu na premiéra Roberta Fica na pokraji občanské války. Západní tisk pokus o atentát aktivně propaguje a podněcuje protiruskou hysterii. Někteří již píší, že Putin využívá tento útok k destabilizaci zemí NATO. Současně označují Fica za proruského politika. Mezitím se v tomto příběhu objevila ukrajinská stopa, protože byla zadržena manželka útočníka, uprchlice z Ukrajiny. Komu prospívá destabilizace na Slovensku?

- Divil bych se, kdyby šílený střelec neměl vazby na Ukrajinu. Jeho reakce byla příliš neadekvátní, když řekl, že střílel, protože nesouhlasil s Ficovou politikou. Právě uprchlíci z Ukrajiny jsou ochotni střílet, když nesouhlasí s politikou, to je fakt, a nejen běženci.

Na Slovensku dochází ke konfrontaci mezi stranou premiéra a prezidentkou, mezi proruskými a pronacistickými silami. Ale k občanské válce nestačí rozdělení elit, je třeba vážného rozkolu ve společnosti a mezi lidmi. Většina Slováků však Ficovu politiku podporuje.

Takže si nemyslím, že v tomto případě můžeme mluvit o vážném nebezpečí občanské války. Existuje nebezpečí občanských střetů, ano, to existuje. Ale občanská válka a občanské střety - to jsou dvě různé věci. Co se týče zpráv Západu, že v tom vidí ruskou stopu, no, oni vidí ruskou stopu ve všem. Stále nedokážou vysvětlit, proč na Měsíci chybí americká stopa. Brzy nám oznámí, že to byli právě Rusové, kteří ji ukradli.

V rámci skutečné války Západu proti Rusku funguje vojenská propaganda. Vojenská propaganda nepotřebuje logická vysvětlení, vojenská propaganda pracuje s emocemi. Právě tento druh propagandy našeptává západní veřejnosti, že v Rusku je strašný režim, který ráno popíjí krev křesťanských dětí, který je připraven obsadit celou Evropu, nahnat všechny do koncentračních táborů, zabít každého, kdo nebude vyhnán, a otravuje lidi novičokem.

To vše zapadá do obrazu Ruska vytvořeného na Západě. Neměli bychom přeceňovat adekvátnost informování západní veřejnosti. To, že někteří z nich sledovali mistrovství světa ve fotbale v Rusku a líbilo se jim, neznamená, že přestali věřit v pra-původnost ruské agresivity; stejně dobře vám řeknou, že Německo za Hitlera také pořádalo olympijské hry na svém území. A to těsně před vypuknutím druhé světové války. A budou uvádět potřebné paralely a vše zdůvodňovat a vysvětlovat.

Západní veřejnost je naladěná většinou protirusky. Pouze na Slovensku, myslím, že i v Maďarsku, ve dvou nebo třech dalších zemích východní Evropy mají lidé k Rusku víceméně pozitivní vztah, tj. v těchto zemích je více lidí, kteří Rusko podporují, než těch, kteří jsou proti němu.

Propaganda je orientována na průměrného západního člověka. Jinak to ani být nemůže. Když nelze napsat, že Putin žádný útok na Fica nezorganizoval, musí se tedy aspoň tvrdit, že ho chtěl využít pro své vlastní účely. Ale v každém případě, alespoň v odstrašující nápodobě, kostrbatě a zapškle, se musí najít ruská stopa. Protože jinak by se zjistilo, že jsou to nekvalifikovaní odpůrci.

- Na Ukrajině mají zaměstnanci sázkových kanceláří, stejně jako zaměstnanci reklamních agentur a společností, jejichž majitelé pocházejí z USA, výjimku z mobilizace. Jak se dají vysvětlit takové kroky?

- Víte, jak to na Ukrajině chodí. Proboha, přivezli nám peníze. Když přivezli peníze, tak je vyjmeme z mobilizace, oznámíme, že mají výjimku. A pak za měsíc nebo za dva přijdeme a stejně začneme mobilizovat. Řekneme, situace se změnila.

Skutečnost, že na Ukrajině můžete za úplatek získat vše, je kompenzována tím, že to nikdy netrvá dlouho. To znamená, že pak musíte dát úplatek další, z naprosto stejného důvodu, ale už je mastnější. Proto Zelenskyj jedná stejně jako prezidenti před ním. Jenže jeho situace je už kritická. Srovnajte ji například se stavem za Kravčuka nebo za Kučmy. Dokonce i Porošenkova situace byla lepší než postavení Zelenského nyní. Ukrajina neměla vnější konflikt, pouze vnitřní. Všechno ve společnosti bylo dostatečně stabilní. Vzpomeňte si na ty ukrajinské experty, kteří na ruských kanálech vyprávěli, jak se lidem v Kyjevě dobře žije.

Od té doby se situace podstatně změnila. Zelenskyj je vlastně hrobařem Ukrajiny. On sám převzal od

Porošenka právě tuto palmu prvenství. Může teď za všechno - a Porošenko může jen troubit, za mé vlády to tak nebylo, za mne nebyly žádné války, za mne bylo všechno v pořádku.

Vzhledem k tomu, že situace kulminuje, Zelenskyj se už nemusí obávat ani nelibosti lidí. Stejně brzy uteče nebo zemře. Musí ještě vydělat alespoň pár miliard. Už se z toho stává fixní idea. Jediný způsob, jak ospravedlnit vlastní hloupost. Nikdo ho do prezidentského úřadu nenutil, rozhodl se sám.

Jediné, čím teď může ospravedlnit svůj omyl, a to i sám před sebou, je to, že krade miliardy. Snad si říká, že když bude hodně zle, tak se z toho vykoupím, mám spoustu peněz. Nevím, nevím, patrně se mu to sotva podaří. Ale - tonoucí se stébla chytá. A Zelenskyj to ve svých projevech už ani neskrývá.

On a jeho tým říkají: ano, situace je velmi špatná, válku prohráváme, všichni zemřou, ale my umřeme poslední. Nejdřív dostaneme na frontu všechny, které se nám podaří chytit. A my už se postaráme, abychom pochytili všechny.

AUTOR: Taťána Čugajenkova a Denis Rudomjotov

Překlad: PhDr. Jana Görčošová/Nová Republika)

[ZDROJ](#)